

FRÉTTABRÉF BSSL

Á DÖFINNI:

- **30. júní - 6. júlí**
Landsmót hestamanna
á Gaddstaðaflötum
- **21. júlí - 4. ágúst**
Sumarlokun BSSL
- **22. - 24. ágúst**
Landbúnaðarsýning
á Hellu

Skrifstofur BSSL verða lokaðar frá 21. júlí til 4. ágúst
vegna sumarleyfa starfsmanna.
Opnum aftur þriðjudaginn 5. ágúst.

EFNI BRÉFSINS:

Fyrstu niðurstöður úr rekstri Sunnubúa 2007	2
Að afla geldstöðufóðurs.....	3
Skýr.is til Englands.....	3
Fræðslufundir í sauðfjárrækt vorið 2008	4-5
Mikilvægi heysýna.....	6
Skýrsluhaldið í sauðfjárræktinni.....	6
Reglugerð um flutning lífflamba milli landsvæða	7
Verð á más.....	7
Fréttir af kúaskoðun.....	7
Landbúnaðarsýningin á Hellu	8

Kúasýning á Landbúnaðarsýningunni á Hellu

Kúasýningin Kýr 2008 verður hluti af Landbúnaðarsýningunni á Hellu sem haldin verður dagana 22.-24. ágúst n.k. Sýningin verður með svipuðu sniði og undanfarnar kúasýningar sem Búnaðarsambandið og Félag kúabænda á Suðurlandi hafa staðið að frá árinu 2000. Þó verða gerðar smávægilegar breytingar sem snerta sýningu barna og unglings á kálfum. Þær eru helstar að á föstudagi og laugardegi verða undanúrslit og á sunnudeginum verða síðan úrslit.

Nú þegar hafa verið sendar út óskir um kýr á sýninguna og var óskað eftir ungu, fallegum kum með góða júgur- og spenagerð. Þrátt fyrir að óskað hafi verið eftir ákveðnum gripum á sýninguna er öllum heimilt að skrá þá gripi sem þeir óska til sýningar. Ekki hafa verið sendar út óskir um 1. kálf kvígor til sýningar og ljóst að ekki næst að ljúka kúaskoðun í vor þannig að það verði framkvæmanlegt.

Við biðjum því menn að skrá þær 1. kálf kvígor sem þeir vilja sýna.

Sýningarflokkar verða eftirfarandi:

- Kálfar - sýnendur 11 ára og yngri
Kálfar - sýnendur 12 ára og eldri
1. kálf kvígor
Mjólkurkýr

Ekki verður heimilt að koma með kálfa yngri en þriggja mánaða til leiks og ekki eldri en 9 mánaða, þ.e. heimilt er að skrá kálfa sem fæddir eru á tímabilinu frá janúar 2008 til og með maí 2008.

Að venju verða góð verðlaun í boði og við hvetjum menn til að skrá gripi til leiks svo gera megi kúasýninguna sem glæsilegasta. Enn fremur viljum við biðja menn að vanda til verka og mæta ekki með ótamda gripi. Munum að við ætlum að sýna það besta sem íslenskur landbúnaður hefur upp á að bjóða í dag.

Tekið verður við skráningum með fyrirvara um samþykki héraðsdýralæknis.

Hægt er að skrá gripi til sýningar í síma 480 1800 eða á netfangið mundi@bssl.is. Allar nánari upplýsingar gefur Guðmundur Jóhannesson.

Fræðslufundir í sauðfjárrækt vorið 2008

Fræðslufundir Búnaðarsambands Suðurlands í sauðfjárrækt fóru fram dagana 26. og 27. mars síðastliðinn í sýslunum fjórum. Á fundunum var farið yfir niðurstöður skýrsluhaldsins 2007 og veturgamlir hrútar verðlaunaðir fyrir sláturlömb. Að þessu sinni kom fræðsluerindið frá Jóhannesi Sveinbjörnssyni fóðurfræðingi hjá Landbúnaðarháskóla Íslands og sauðfjárbóna á Heiðarbæ í Þingvallasveit. Hann nefndi erindið: Fóðuröflun á sauðfjárbúum- til beitar og sláttar – í ljósi verðhækkana á aðföngum. Þar kom fram m.a að kostnaður við grænfóðurrækt til beitar hefur hækkað töluvert frá síðasta ári, sé miðað við tölulegar upplýsingar úr Handbók bænda. Kostnaðinn má lækka nokkuð með því að nýta búfjáráburð betur og huga að sáðskiptaröðun á milli ára, vegna þess að næringarástand lands fer eftir því hvort það er nýbrotið eða einhver ræktun hefur verið í því.

Verðlaunahafar í Rangárvallasýslu: Jens Jóhannsson í Teigi og Berglind Guðgeirs dóttir í Skarði.

Niðurstöður skýrsluhaldsins byggðust á þeim skýrslum sem búið var að vinna uppgjör fyrir um miðjan mars, sem voru heldur færri en á sama tíma í fyrravor (2007). Helsta ástæðan er tilkoma nýja skýrsluhaldsgrunnsins www.fjarvis.is. Þar hefur tekið lengri tíma en vanalega að lesa inn gögn úr Fjárvís. Einnig voru óvenju margir skýrsluhaldarar sem skiliðu fjárbókunum ekki fyrr en seinni hluta febrúar og það tekur alltaf einhvern tíma að fara yfir fjárbækurnar og skrá þær hjá Bændasamtökum Íslands. Tölurnar sem fara hér á eftir eru teknar saman í lok apríl. Reiknaður kjötþungi eftir hverja á var mestur í A-Skaftafelssýslu (27,2 kg) þar á eftir kom V-Skaftafelssýsla með 26,4 kg eftir hverja á. Mestir kjötþunginn eftir hverja á var í Sf. Öræfinga, 30,2 kg.

Besta frjósemin í sýslunum fjórum var í A-Skaftafelssýslu 186 lömb fædd eftir 100ær og 171 til nytja. V-Skaftafelssýsla var ekki langt undan með 185 lömb fædd og 171 til nytja. Flest lömb fædd eftir 100ær var í Sf. Jökli 193, en flest til nytja voru í Sf. Öræfinga 183. Besta vöðvaflokkun sláturlamba var í A-Skaftafelssýslu 9,03, en besta fituflokkun sláturlamba var í Árnессýslu 6,37. Hlutfallið á milli gerðar og fitu var best í Árnессýslu,

Hluti af verðlaunahöfum í Vestur-Skaftafelssýslu: Þórunna Harðardóttir í Ásgarði og Guðlaug M. Ásgeirsdóttir í Hörgsdal.

1,33 en V-Skaftafelssýsla kom næst með 1,32. Sf. Stokkseyrarhrepps var með besta hlutfallið milli gerðar og fitu, 1,51, þar á eftir komu Sf. Hraungerðishrepps og Sf. Skeiðahrepps með 1,45. Yfirlitstöflurnar er hægt að nálgast á heimasíðu Búnaðarsambandsins www.bssl.is einnig er hægt að fá þær sendar í pósti. Að venju voru þrír veturgamlir hrútar í hverri sýslu verðlaunaðir fyrir sláturlömb. Á fundi Sauðfjárræktarnefndar BSSL í ágúst 2007 var samþykkt að allir veturgamlir hrútar kæmu til greina til verðlauna fyrir sláturlömb. Til að hrútur komi til röðunar þarf að vera búið að skila skýrslum til Bændasamtaka Íslands og

Fundargestir í Austur-Skaftafelssýslu ræða saman yfir kaffinu.

FRÉTTABRÉF BSSL

Árnessýsla										Sláturniðurstöður hrúts						
Nr.	Nafn	Býli	Faðir	Sláturniðurstöður hrúts					Sláturniðurstöður bús							
				Fj.	Fallþ.	Gerð	Fita	Kjöt.m.e.	Fallþ.e.	Fj.	Fallþ.	Gerð	Fita	Hlutfall		
1	06-225	Björn	Gýgjarhólskot 1	-	05-538	14	20,3	11,2	7,0	127,7	109	116	19,8	9,9	7,4	1,34
2	06-133	Ketill Haengur	Heiðarbaer 1	Lómur	02-923	48	15,6	9,6	6,4	117,6	105	752	15,1	8,7	6,3	1,38
3	06-389	Prestson	Bergþylur	Prestur	05-385	54	13,7	9	6,1	116,5	106	395	14,8	8,4	6,3	1,33

Rangárvallasýsla										Sláturniðurstöður hrúts						
Nr.	Nafn	Býli	Faðir	Sláturniðurstöður hrúts					Sláturniðurstöður bús							
				Fj.	Fallþ.	Gerð	Fita	Kjöt.m.e.	Fallþ.e.	Fj.	Fallþ.	Gerð	Fita	Hlutfall		
1	06-383	Pyttur	Skarð	Hylur	01-883	31	15,8	10,4	7,2	127,6	119	1370	16,1	9,5	7,5	1,27
2	06-411	Stáli	Teigur 1	Tvistur	05-438	16	16,4	10,5	5,6	126,4	102,8	551	16	9,6	6,4	1,50
3	06-391	Föni	Skarð	Mimir	04-951	47	16,9	10,9	7,7	126,3	126,3	1538	16,1	9,5	7,5	1,27

Vestur-Skaftafelssýsla										Sláturniðurstöður hrúts						
Nr.	Nafn	Býli	Faðir	Sláturniðurstöður hrúts					Sláturniðurstöður bús							
				Fj.	Fallþ.	Gerð	Fita	Kjöt.m.e.	Fallþ.e.	Fj.	Fallþ.	Gerð	Fita	Hlutfall		
1	06-705	Snær	Hunkubakkar PHH	Partur	99-914	17	16,2	9,6	6,9	127,6	107	470	16,5	9,0	7,8	1,15
2	06-182	Öðlingur	Ásgarður	Kútur	03-937	32	17,7	10,7	7,0	127,3	100	278	17,8	10,0	7,4	1,35
3	06-384	-	Horgsdalur 2	Kútur	03-937	19	17,0	9,7	6,2	123,4	115	480	16,4	8,8	6,4	1,38

Austur-Skaftafellssýsla										Sláturniðurstöður hrúts						
Nr.	Nafn	Býli	Faðir	Sláturniðurstöður hrúts					Sláturniðurstöður bús							
				Fj.	Fallþ.	Gerð	Fita	Kjöt.m.e.	Fallþ.e.	Fj.	Fallþ.	Gerð	Fita	Hlutfall		
1	06-451	Listi	Svinfell 2&4	Fjölnir	02-472	27	16,5	9,8	6,0	139,5	114	801	16,3	8,9	6,8	1,31
2	06-372	Vaðall	Hólabrekka	Lómur	02-923	19	14,9	9,6	6,6	128,5	105	325	15,6	9,1	7,5	1,21
3	06-375	Dallur	Hólabrekka	Hylur	01-883	28	16,3	9,7	7,1	126,2	111	325	15,6	9,1	7,5	1,21

gógn borist til baka til Búnaðarsambandsins. Skilyrði er að hrúturinn eigi að lágmarki 15 sláturlömb haustið 2007, hafi yfirburði á sínu búi í sláturniðurstöðum (kjötmatseinkunn) og hafi a.m.k 100 í fallþungaeinkunn. Vegna nýja skýrsluhaldskerfisins í sauðfjárræktinni og hversu seint fjárbækur sumra skýrsluhaldara var skilað til Bí bárust ekki öll uppgjör í tæka tíð til Búnaðarsambandsins. Hætt var að taka hrúta inn til röðunar í byrjun mars til að undirbúnингur fyrir fundina

Pyttur 06-383 frá Skarði. Mynd tekin haustið 2006.

gæti hafist og plattarnir yrðu tilbúnir í tíma fyrir fundina. Efstur í Árnessýslu var Björn 06-225 frá Gýgjarhólskoti, en hann var keyptur frá Smáhömrum. Björn var með yfirburði á sínu búi í öllum kjötmatþáttunum og þó að hann ætti einungis 14 sláturlömb þá eru til 13 lífgimbrar undan honum sem mældust mjög vel haustið 2007. Í Rangárvallasýslu var efstur Pyttur 06-383 frá Skarði.

Listi 06-451 frá Svinfelli 2&4. Mynd tekin haustið 2006.

Öðlingur 06-182 frá Ásgarði.

Hann er með yfirburði á sínu búi í einkunnum fyrir gerð og fitu og nær góðri fallþunga-einkunn. Snær 06-705 frá Hunkubökkum (PHH) var efstur í Vestur-Skaftafelssýslu. Besti kostur Snæs er hve litla fitu hann gefur miðað við meðaltal búsins, en hann er einnig með góða gerð og góða fallþungaeinkunn. Listi 06-451 frá Svinafelli 2&4 var efstur í Austur-Skaftafelssýslu. Listi er afburðar hrútur á sínu búi í öllum sláturniðurstöðunum, gefur góða gerð, lita fitu og þunga dilda.

Pórey Bjarnadóttir

Mikilvægi heysýna

Líkt og undanfarin sumur verður lögð á hersla á að bændur á Suðurlandi taki hirðingarsýni, þ.e. taki heysýni rétt áður en heyið er rúllað eða sett á annan hátt í geymslu. Pátttaka í þessu starfi hefur verið góð undanfarin ár, að jafnaði hafa komið til efnagreininga 600 til 900 hirðingarsýni. Mjög er mismunandi hversu mörg sýni eru tekin á hverju búi. Algengt er að bændur taki 5 til 7 sýni til að fá yfirlit yfir gæði þess heimafengna fóður sem aflað er. Heysýnin verða efnagreind hjá Landbúnaðarháskólanum líkt og verið hefur. Kostnaður vegna efnagreiningar á hvert er 4.450 kr án VSK.

Til viðbótar hefðbundinni heyefnagreiningu verður boðið upp á að fá greint tréni (NDF) í einstökum sýnum. Gjaldtaka vegna hennar er kr. 1.000 án VSK. Þeir bændur sem óska eftir trénismælingu eru beðnir að merkja það sérstaklega á heysýnamerkimiðana.

Þá er í undirbúningi nýtt fóðurmatskerfi Nor-For eins og hefur verið kynnt m.a. í Bændablaðinu nýlega. Þeir bændur sem vilja prófa nýja kerfið þurfa að geta þess á heysýnamerkimiðana. Sjá nánar grein eftir Tryggva Eiríksson í Bændablaðinu frá 10.júní sl.

Samkvæmt upplýsingum frá Landbúnaðarháskólanum er miðað við að frá því að heysýni komi til greiningar þar til niðurstöður komi til bænda líði ekki meira en 30 dagar. Við þessi tímamörk yrði miðað í sumar.

Rétt er að rifja upp gagnsemi þessi að taka heysýni:

1. Meiri möguleikar á að fóðrunin verði markvissari og betri og heysýni eru grunnur að fóður-áætlanagerð.
2. Gefur vísbandingar um ástand túna og er stjórnætaki til að meta áburðarþörf og val á áburði.
3. Ef fóðrunarkvillar gera vart við sig er auðveldara að grípa inn í ef menn hafa yfirlit um efnainnihald fóðurs.
4. Upplýsingar um efnainnihald fóðurs er einn mikilvægur liður í innra gæðaeftirliti búsin og treystir grunn að góðri framleiðslu.

Til að tryggja gott skipulag eru væntanlegir þáttakendur beðnir tilkynna þáttöku í síma 480-1800 eða í tölvupósti, rs@bssl.is. Í kjölfarið fá bændur senda sérstaka plastpoka, límmiða og leiðbeiningar um sýnatökuna.

Athygli SUNNU- og SÓMA bænda er vakín á því að þeir þurfa ekki að tilkynna þáttöku þar sem þeir fá allir send nauðsynleg gögn.

Runólfur Sigursveinsson

Skýrsluhaldið í sauðfjáræktinni

Nýi skýrsluhaldsgrunnurinn www.fjarvis.is kom til notkunar skýrsluhaldsárið 2007. Í kjölfarið var uppsetningu á fjárbókinni og lambabókinni breytt og uppgjörs-skýrslum sem berast bændum. Vegna þessara breytinna hafa verið nokkrar tafir á uppgjörum til bænda.

Eins og bændur hafa vafalaust tekið eftir er einungis hægt að skrá vorupplýsingar í fjárbókina (þessa gulu), sem heitir núna vorbók. Þetta er gert vegna þess að frá og með vorinu 2008 er skylda að skila vorupplýsingum til Bí/BSSL fyrir 20. ágúst ár hvert. Þeir sem eru að byrja í skýrsluhaldi og gæðastýringunni eiga að skila vorupplýsingum fyrir árið 2008 eigi síðar 20. júní. Eftir að vorbókin hefur verið lesin inn í skýrsluhaldsgrunninn fá bændur í hendur haustbók sem inniheldur öll lömbin í númeraröð, upplýsingar um móður og föður, BLUP ætternismat fyrir fitu, gerð, frjósemi og mjólkurlagni, og fleira sem nýtist við fjárragið að haustinu.

Breyting verður á skráningum á fjárbókum hjá þeim sem fára skýrsluhaldið í bækur. Frá og með vorinu 2008 verður tekið gjald fyrir að skrá bækurnar, vorbók og haustbók. Á þessari stundu er ekki vitað hvert gjaldið verður eða hvernig skráningarnar munu fara fram, heima í heraði eða hjá Bændasamtökunum. Jón Viðar mun gera nánari grein fyrir þessari breytingu í næstu tölublöðum Bændablaðsins.

Í Bændablaðinu er að finna grein eftir Jón Viðar og Borgar Pál um númerakerfi í sauðfé og eru bændur hvattir til að lesa þá grein sem og aðrar greinar sem munu birtast í Bændablaðinu á þessu ári og tengjast nýja skýrsluhaldsgrunninum.

Pórey Bjarnadóttir

Að afla geldstöðufóðurs

Fóðrun mjólkurkúa á geldstöðu hefur fengið aukna athygli kúabænda undanfarin misseri. Lengi hefur verið þekkt að ekki er rétt að fóðra allar kýr á sama gróffóðri og mismuna þeim aðeins í kjarnfóðri eftir stöðu á mjaltaskeiði/geldstöðu. Fóðurfræðingar og aðrir fóðrunarráðgjafar hafa lengi talað fyrir sérstakri geldstöðufóðrun, oftast fyrir daufum eyrum. Trúlega var um að kenna að á kúabúum með um 30 mjólkandi kýr í básafjósi voru alla jafna fáar geldkýr hverju sinni og ekki hagkvæmt að hafa sérstaka heygerð fyrir 2-3 kýr. Parna skildi því e.t.v. á milli fræðimennskunar og raunsæis.

Með stækkandi kúabúum á liðnum árum hefur hins vegar orðið grundvöllur fyrir sérstakri geldstöðufóðrun. Pannig er t.d. grundvallaratriði í legubásafjósum að taka geldkýr frá mjólkandi kúm og fóðra þær sérstaklega. En hvernig gróffóður á að gefa geldkum?

Grundvallarforsendan er sú að kýrin nái að fylla sig vel. Markmiðið er ekki að geldkýrin éti minna magn en mjólkandi kýrin, heldur að hún innbyrði minni orku. Ef geldkýrin fær að éta eins mikið og hún vill og nær góðri fylli helst vömbin stór í geldstöðunni. Vömbin er þar með tilbúin til að innbyrða mikið af orkuríku fóðri strax þegar kýrin þarf á því að halda eftir burðinn. Geldstöðufóðrið þarf því að vera gróft til að auka fyllina en samt sem áður lystugt til að kýrnar éti það.

Að þessu sögðu má ljóst vera að það er **rangt** að gefa geldkum hey af elstu og lélegustu túnum eins og

algengt er, þar sem heyið af þeim er oft fingert og ólystuðt. Vallarfoxgras sem slegið er nokkru eftir skrið hentar aftur á móti einkar vel sem geldstöðufóður. Það heldur lystugleikanum ágætlega þrátt fyrir að orka þess (meltanleikinn) minnki mjög eftir skrið. Það verður einnig ágætlega gróft.

Annað atriði sem máli skiptir er kalínnihald geldstöðufóðursins. Kalí er í flokki frumefna sem hafa s.k. katjónir, en það eru frumefni sem hafa jákvæða hleðslu (+). Erlendar rannsóknir hafa sýnt fram á að of hátt innihald katjóna (kalís) á geldstöðu eykur hættuna á bráðadoða og stálmabólgu og þar með júgurbólgu. Einnig eru uppi kenningar um að hátt innihald katjóna í geldstöðufóðri hafi neikvæð áhrif á lífsþrótt kálfa þó að staðfestar rannsóknir liggi ekki fyrir. Þegar mjólkurmyndun hefst við burð snýst dæmið við. Þá er mjög mikilvægt að fóðra kýrnar á orkuríku heyi með háan meltanleika og eðlilegt steinefnajafnvægi.

Ósaxað vallarfoxgras með lágu kalínnihaldi (~12 g/kg þe) sem slegið er um eða eftir miðjan júlí ætti því að vera kjörið geldstöðufóður.

Jóhannes Hr. Símonarson

Skyr.is til Englands

Mjólkursamsalan er að hefja sölu á skyri á Bretlandsmarkaði. Tilraunasendingar hafa farið í nokkrar heilsubúðir í London og nágrenni og stefnt er að því að Skyr.is verði til sölu í mörgum smásöluverslunum í haust. MS hefur unnið að undirbúningi markaðssetningar skyrsins í Bretlandi um tíma. Að sögn Guðbrands Sigurðssonar, framkvæmdastjóra Nýlands ehf. sem annast útflutning mjólkurafurða fyrir MS, hefur tilrauna-útflutningur gefist vel. Umfangsmeiri útflutningur hefst í haust þegar Skyr.is verður kynnt og boðið til sölu í smásöluverslunum.

Útlit umbúða höfðar til hins íslenska uppruna og hreinnar náttúru landsins. Guðbrandur segir að skyrið sé ekki þekkt á þessum markaði og því þurfi að leggja mikla vinnu í kynningu í verslunum. „Það er til mikils að vinna því þessi vara er sold á tiltölulega háu verði.“

Skyrið er framleitt hér á landi og flutt sjóleiðis til Bretlands. Kostnaður við sjóflutning er aðeins um fimm-tungur af flugfragt.

Íslendingar hafa nú tollfrjálsan kvóta mjólkurvara hjá Evrópusambandinu og hefur það aukið möguleika MS til að greiða bændum fyrir umfram lítrana. Það hefur mikla þýðingu ef hægt verður að auka sölu á skyri og nýta tollkvótann vegna þess að skyrið er fimmfalt verðmætari vara en mjólkurduftið.

Vonast er til að hægt verði að flytja út 200 tonn af skyri til Bretlands á ári og auka þann útflutning smám saman. Hægt er að framleiða 2000 tonn af skyri úr þeirri mjólk sem nú er framleidd umfram markað og segir Guðbrandur markmiðið að finna markað fyrir það á næstu árum.

Fyrstu niðurstöður úr rekstri Sunnu-búa 2007 - Mikill breytileiki í framleiðslukostnaði -

Unnið er að uppgjöri ársreikninga SUNNU-bænda á Suðurlandi vegna rekstrar árið 2007.

Alls taka þátt í verkefninu milli 80-90 kúabú. Til að fá fyrstu vísbindingar um afkomu ársins 2007 hefur verið tekið saman yfirlit um rekstrartölur 51 kúabús á Suðurlandi árið 2007 og þær bornar saman við rekstur sömu búa 2006. Ljóst er að heildarafkoma þessara búa er mjög breytileg og er sérstaklega háð tveimur þáttum, kostnað við framleiðslu mjólkur (BK) og skuldastöðu búanna.

Í breytilega kostnaðinum hækka liðrnir áburður og sáðvörur umtalsvert auk kjarnfóðurs, reiknað sem kr/líter. Sérstaklega hækkar áburðarliðurinn eða um 13,6% umfram verðlagsbreytingar milli ára. Mikil breytileiki er innan þessa hóps í breytilegum kostnaði framleiðslunnar. Nefna má að þau bú sem eru með lægstan breytilegan kostnað á innlagðan lítra eru að framleiða mjólkina á innan við 30 kr á lítra en því miður eru önnur bú með breytilegan kostnað upp í 45 til 55 kr á lítra – þar er verk að vinna að lækka kostnað.

Meðal annarra athyglisverðra niðurstaðna úr þessum samanburði má nefna:

- Meðal innlegg þessa 51 kúabús í afurðarstöð árið 2007 voru 255.462 lítrar og hefur framleiðslan aukið milli ára um rúmlega 14.500 lítra eða um 6%. Þessi bú framleiddu að meðaltali tæp 12% umfram greiðslumark á árinu 2007.
- Þessi rúmlega 50 bú eru með um 26,4% af heildarmagni mjólkur í afurðastöð MS á Selfossi árið 2007.
- Afurðarstig búanna lækkar um 1,1% milli ára miðað við innlagt magn á árskú, úr 5.299 lítrum niður í 5.241 lítra
- Búgreinatekjur þessara búa hækka úr 24,2 milljónum króna upp í 25,2 milljónir árið 2007 eða um 4,1%
- Hins vegar verður raunlækkun (samанburður gerður á verðlagi ársins 2007) á búgreinatekjum milli ára á þessum búum, mælt í krónum á líter, úr 100,2 krónum niður í 98,5 krónur vegna ársins 2007. Mismunurinn eru 1,7 kr/l og skýrist m.a. af tölvverðri umframframleiðslu á þessum búum sem nutu þá ekki nema að hluta beingreiðslna á þá framleiðslu, í öðru lagi að við aukningu á greiðslumarki á milli ára á landsvísu, þá lækka beingreiðslur á lítra sem

aukningunni nemur, í þriðja lagi er í mjólkursamningi ákvæði um raunlækkun greiðslna ár hvert um 1%.

- Breytilegur kostnaður hækkar að meðaltali milli ára úr 36,3 kr/l í 37,2 kr/l, reiknað á verðlagi 2007.
- Framlegðarstig þessara búa lækkar heldur milli ára og er 62,3% en var árið 2006 63,4%. Ástæðan er raunlækkun á tekjum og hækken á breytilegum kostnaði, kr/líter.
- Dregið hefur verið úr afskriftum bygginga auk véla og tækja en á móti kemur hækken á niðurfærslu greiðslumarks milli ára um 7,6%
- Fjármagnsgjöld lækka umtalsvert milli ára á þessum búum sem er algjör viðsnúnungur frá fyrra ári. Fjármagnsgjöldin lækka úr 23,6 kr/l í 19,8 kr/l. Fyrst og fremst vegna gengishagnaðar á árinu.
- Raunhækken skulda milli ára er um 4,5% en skuldir sem hlutfall af veltu lækkar lítillega milli ára sem kemur til vegna aukinnar framleiðslu og þá hærri heildartekna búanna.

Að lokum

Ef á heildina er á litið þá má sjá að rekstur sunnlenskra kúabúa árið 2007 var í bærilegu jafnvægi, kúabændur hafa reynt að bregðast við hækjunum á aðföngum á árinu. Pannig hækkar kjarnfóður almennt á árinu 2007 um 18% en kúabændur bregðast greinilega við þeim hækjunum með bættri nýtingu þess fóðurs sem gefið er og kjarnfóðurliðurinn á SUNNU-búunum hækkar óverulega milli áranna 2006 og 2007.

Hins vegar er það áburðar – og sáðvörluliðurinn sem hækkar verulega milli ára, sem þó eru smámunir miðað við sem verður á árinu 2008.

Annar þáttur sem tekur miklum breytingum milli ára er áhrif gengisvítolu, bæði á fjármagnskostnað og höfuðstól lána.

Allstór hluti þessara kúabúa er með hluta af lánum eða öll lán sín í erlendri mynt og því hafa gengisbreytingar veruleg áhrif á reiknaðan fjármagnskostnað og skuldstöðu viðkomandi búua. Á árinu 2007 birtist þetta m.a. í ársreikningum þannig, að gengishagnaður varð verulegur á allmögum búum. Gengisvístalan var í árslok 2007 120 en í árlok 2006 129,2 Petta hefur nú rækilega snúist við síðustu mánuði, þannig er gengisvístalan komin í 159,72 (18.júní sl).

Margét Ósk Ingjaldsdóttir
Runnólfur Sigursveinsson

Reglugerð um flutning líflamba milli landsvæða

Gefin hefur verið út reglugerð um flutning líflamba milli landsvæða. Hún fjallar um alla flutninga á líflömbum og kiðum yfir varnarlínur, vegna endurnýjunar bústofns vegna niðurskurðar af völdum sjúkdóma, búháttabreytinga og/eða kynbóta á fjárstofni bús. Reglugerðina má nálgast á vef Matvælastofnunar.

Peir sem hyggjast selja líflömb skulu sækja um það til Matvælastofnunar fyrir 1. júlí á sérstökum eyðublöðum, sem er að finna á heimasíðu stofnunarinnar. Matvælastofnun veitir leyfi fyrir 1. ágúst eða hafnar umsókninni ef umsækjandi uppfyllir ekki skilyrði reglugerðarinnar. Listi yfir þá sem fengið hafa leyfi til sölu á líflömbum verður birtur á heimasíðu MAST 1. ágúst. Peir sem hyggjast kaupa líflömb skulu sækja um það til Matvælastofnunar fyrir 15. ágúst á sérstökum eyðublöðum, sem er að finna á heimasíðu stofnunarinnar. Matvælastofnun veitir leyfi fyrir 30. ágúst eða hafnar umsókninni ef umsækjandi uppfyllir ekki skilyrði reglugerðarinnar.

Tímasetningar fyrir umsóknir um kaup og sölu í ár eru tilgreindar í ákvæðum til bráðabirgða í reglugerðinni en tímasetningar fyrir næstu ár eru tilgreindar í 5. og 6. grein hennar.

Það er von Matvælastofnunar að þessar reglur verði til að einfalda ferli leyfisveitinga vegna kaupa og sölu á líflömbum. Það er reglugerðin kemur þetta seint út, er hætt við að bæði sauðfjárbændur og Matvælastofnun verði í kapphláupi við tímann í summar, en með góðri samvinnu ætti þetta að hafast.

Peir sem hyggjast sækja um eru hvattir til að kynna sér reglugerðina vel fyrirfram.

Nánari upplýsingar veita: Halldór Runólfsson, yfirdýralæknir; Auður Lilja Arnþórsdóttir, sóttvarnadyralæknir; Dagbjört Rúnarsdóttir, ritari; Viktor Pálsson, lögfræðingur; í síma 530 4800.

Verð á maís í hæstu hæðum

Í World Grain Markets Report er því spáð að hveiti uppskera í heiminum 2008/09 verði 8,3% meiri en uppskeran 2007/08 eða 652 milljónir tonna. Þetta er byggt á mati F.O. Licht, sem er hluti Agra Informa Group, og gerir uppskeruspári fyrir hinrar ýmsu tegundir fæðuplantna í heiminum.

Ástæðan er fyrst og fremst sú að sáning hveitis jókst um 3% vegna hærra verðs á mörkuðum. Á sama tíma er því spáð að maísuppskera muni dragast saman um 7 milljónir tonna, í 762,1 millj. tonna.

Maísverð hefur á síðustu dögum verið hærra en nokkru sinni fyrr eða í kringum 18,5 ISK/kg. Ástæðan eru þurrkar í maísbeltinu í Bandaríkjum og sem fyrr mikil eftirpsurn til framleiðslu lífeldsneytis. Á sama tíma hefur verð á hveiti heldur lækkað en að sögn sérfræðinga má búast við því að það hækki samhliða hækkunum á maís.

/Landbrugsavisen

Fréttir af kúaskoðun

Kúaskoðun er nú lokið í Skaftafellssýlsum og Rangárvallasýlu en Árnessýsla er eftir. Það er nokkuð ljóst að ekki tekst að ljúka kúaskoðun í Árnessýlu í vor og bíður hún þá einfaldlega haustsins. Þó er ætlunin að skoða kyr í hluta Árnessýlu nú í júní en þar sem kum hefur nú verið hleypt út á þeim verður það örðugra en ella.

Í skoðun í vor hefur að venju komið fram töluvert af fallegum kum og kvígum. Dætur reyndu nautanna standa vel undir fyrri dómi þeirra nauta og t.d. ekki annað að sjá en Stígsdætur séu afbragðskýr svo sem vænta mátti.

Eins og undanfarin ár hafa Guðmundur Jóhannesson og Sveinn Sigurmundsson séð um dóma en einnig hefur Magnús B. Jónsson, landsráðunautur, komið að dónum hér sunnanlands.

Landbúnaðarsýningin á Hellu

Undirbúninngur fyrir Landbúnaðarsýninguna á Hellu er nú í fullum gangi. Sýningin verður haldin dagana 22.–24. ágúst n.k. og er stærsti viðburðurinn sem Búnaðarsamband Suðurlands stendur fyrir til að fagna 100 ára afmæli sínu. Dagskráin hefur verið sett á heimasíðu sýningarinna, www.landbunadarsyning.is auk þess sem þar má finna ýmsar upplýsingar um sýninguna, yfirlitskort af svæðinu og fleira.

Forseti Íslands, hr. Ólafur Ragnar Grímsson, mun setja

sýninguna föstudaginn 22. ágúst að viðstöddum fjölda

boðsgesta og að opnunarhátið lokinni tekur við fjölbreytt

dagskrá.

Allir eru að sjálfsögðu velkomnir hvenær sem er þessa þrjá sýningardaga en á föstudeginum eru bændur og búalið sérstaklega hvött til að mæta. Þann dag verður sérstök áhersla sýnenda lögð á að kynna vörur sínar og þjónustu inn á við, þ.e fyrir fagmönnum landbúnaðarins. Á laugardag og sunnudag er áherslan hins vegar lögð á að kynna landbúnaðinn og öll þau afleiddu störf sem honum fylgja fyrir öllum neytendum, bændum sem öðrum. Allir gestir sýningarinna greiða aðeins einu sinni fyrir aðgang inn á svæðið þannig að þeir sem koma á föstudagi geta komið og farið á laugardegi og sunnudegi eins og þeir sjálfir kjósa. Miðaverði verður stillt mjög í hóf og frítt verður fyrir 12 ára og yngri.

Mikið verður lagt upp úr að auglýsa sýninguna vel fyrir landsmönnum og munu allir helstu fjölmöldar landsins verða notaðir til þess. Mest mun bera á auglýsingum á sýningunni strax eftir verslunarmannahelgi og fram á lokadag sýningarinnar. Má t.d. geta þess að útværpsstöðin Bylgjan mun verða á sýningarsvæðinu með beinar útsendingar bæði föstudag og laugardag. Engin auglýsing er þó eins góð og jákvætt umtal og því vonast forsvarsmenn sýningarinna eftir því að bændur og aðrir landbúnaðartengdir aðilar hvetji skyldfólk og vini til að mæta með sér á sýninguna til að kynna sér íslenskan landbúnað af eigin raun.

Pá er lögð mikil áhersla á sýningin sé fyrir alla fjölskylduna og að þar munu allir finna eitthvað við sitt hæfi. Börnum verður m.a. gert hátt undir höfði og m.a. starfrækt listasmiðja, leik-tæki verða á staðnum og gömlu góðu útileikirnir rifjaðir upp svo eitthvað sé nefnt. Kvöldvökur verða bæði á föstudags- og laugardagskvöld með fjölbreyttum skemmtiatriðum. Mikilvægt er að gestir sýningarinna upplifi hina víðraegu gestrisni íslenskra bænda og finni sig hjartanlega velkomna.

Jóhannes Hr. Símonarson
framkvæmdastjóri
Landbúnaðarsýningar á Hellu

www.landbunadarsyning.is

LANDBÚNAÐARSÝNINGIN 22.-24. ÁGÚST 2008

Hittumst á Hellu!

